

Рембач О.О., Національна академія
внутрішніх справ кандидат
педагогічних наук, доцент

МЕТОД ПРОЕКТІВ У НАВЧАННІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ

Володіння іноземною мовою для професійного спілкування - необхідна умова конкурентоздатності фахівця на ринку праці, один із засобів реалізації професійних амбіцій особистості. Ефективність професійно-орієнтованого іноземномовного спілкування залежить від уміння враховувати культурні особливості країни співрозмовника, обирати належну тактику комунікативної поведінки у ситуаціях професійної взаємодії, уміння використовувати спілкування для вирішення поставлених завдань. Розвиток умінь спілкуватися іноземною мовою на належному рівні є важливим компонентом професійної підготовки майбутнього правоохоронця.

Вибір методу проектів для навчання професійно-орієнтованого іноземномовного спілкування обумовлений низкою факторів. У вітчизняній методиці проектний метод навчання завжди передбачав розвиток особистості, підготовку до самостійного життя; у сфері професійної освіти - підготовку навчального контингенту до майбутньої професійної діяльності.

Проективна методика у сучасній системі освіти передбачає цілеспрямовану діяльність учасників навчального процесу на оволодіння новими знаннями, а також особистісний підхід до навчального контингенту. Таким чином, метод проектів, запропонований та розроблений американськими вченими Д. Дьюї та У. Кілпатриком, можна співвіднести з особистісно-орієнтованим підходом у навчанні.

Суть методу проектів полягає у тому, що слухачі та курсанти детально розробляють певну, актуальну для них проблему, розглядають різні шляхи її розв'язання і надають практичні результати своєї діяльності. Викладач виконує роль координатора та направляючого.

Під час виконання проекту досягаються такі цілі [1], [2], [3].

—практична - реалізація умінь курсантів використовувати дослідницький досвід;

—дидактична - формування професійно-орієнтованої комунікативної компетентності;

—виховна - удосконалення умінь працювати в команді, відповідально ставитись до роботи, доводити справу до логічного завершення, розвиток готовності до ділової співпраці та взаємодії, спільного вирішення професійних проблем;

—розвиваюча - розвиток стратегії самоконтролю та прагнення до самоосвіти, підвищення інтелектуального потенціалу.

У порівнянні з іншими видами завдань, проектні завдання є більш ефективними, оскільки мають такі переваги [3], [4], [5]:

—робота над проектом, незалежно від того, проводиться вона індивідуально чи в групі, передбачає реалізацію принципів особистісно-орієнтованого навчання, оскільки дозволяє курсанту/слухачу самому обирати роль по бажанню і можливостям, що оптимізує процес навчання професійно-орієнтованого спілкування і розвиває позитивну мотивацію;

—зміст роботи над проектом достатньо точно відображає характер професійної діяльності, яка полягає у виконанні різноманітних проектів;

—метод проектів передбачає виконання цілої низки дій, які розвивають такі необхідні майбутньому фахівцеві якості, як гнучкість мислення, ініціативність, відповідальність, уміння надати результати роботи у готовому вигляді, обґрунтовувати свою точку зору;

—проект завжди передбачає розв'язання якоїсь проблеми: наукової, професійної, дослідницької;

—робота над проектом сприяє отриманню досвіду комунікативної поведінки.

Під час роботи над проектом курсанти та слухачі набувають додаткових професійно значущих знань, розширюють досвід пізнавальної та дослідницької діяльності, навчаються орієнтуватися в інформації з проблеми, аналізувати, узагальнювати, співставляти факти, робити висновки,

прогнозувати розвиток ситуації, творчо підходи до розв'язання проблеми.

Використання проектної методики у навчанні професійно-орієнтованого іншомовного спілкування дозволяє розв'язувати такі завдання:

- підвищення мотивації курсантів та слухачів до вивчення іноземних мов; проектна методика зорієнтована на реальні знання, індивідуальні особливості, інтереси та життєвий досвід курсантів та слухачів;

- створення умов для набуття досвіду творчого розв'язання проблем;

- активізація навичок та умінь володіння усіма видами мовленнєвої діяльності, використання іноземної мови у реальних ситуаціях квазіпрофесійного спілкування;

- реалізація різних форм організації навчальної діяльності, зміна ролі викладача у навчальному процесі (викладач стає партнером, консультантом, координатором);

- формування навичок самостійної та колективної роботи.

Завдяки використанню проектної методики змінюється роль професійних знань, які під час навчання перестають бути цілню, а стають засобом професійного розвитку.

Для ефективної організації роботи над проектом необхідно дотримуватися таких правил:

- тема проекту має стимулювати курсантів до співставлення, порівняння подій, явищ і факторів з життя професійних організацій англomовних країн, а також до вивчення та аналізу різних підходів до розв'язання проблем, тобто курсанти та слухачі повинні шукати факти із спеціальних областей знань та різноманітних (автентичних) джерел;

- у роботі над проектом беруть участь всі члени групи; необхідно враховувати рівень мовної підготовки, індивідуально-психологічні особливості особистості, психологічну сумісність курсантів у групі.

Під час роботи над проектом необхідно регулярно проводити контроль та оцінку діяльності курсантів. Курсанти отримують проміжні та підсумкові оцінки на кожному етапі

роботи. Окрім того, передбачається здійснення самоконтролю та самооцінки участі у виконанні проекту.

В умовах вищого навчального закладу на другому освітньому рівні найбільш ефективними є змішані типи проектів. Існування різних видів проектів, способів та форм їх виконання дозволяє реалізувати на практиці особистісно орієнтований, проблемний, комунікативний, а також контекстний підходи до навчання.

На цьому ж рівні оптимальним є використання: дослідницьких проектів, що максимально наближені до наукового дослідження; проектів, що мають характер рольової гри, і дозволяють відтворити ситуації реального професійно-орієнтованого спілкування; проекти із практичною спрямованістю, які сприяють застосуванню теоретичних знань на практиці.

Загалом впровадження проектної методики у процес іншомовної підготовки майбутніх фахівців сприяє підвищенню навчальної мотивації та пізнавальної активності курсантів.

Список використаних джерел

1. Баграмяц Н.Л. Метод проектов как способ реализации целей развития обучающихся в процессе языковой подготовки / Н. Л. Баграмяц// Известия Московского государственного технического университета МАМИ. - 2014. - Т. 5. - № 3 (21). - С.148 - 153.

2. Васильева Ю.С., Щемелева И.Ю. Опыт проектной деятельности в реализации компетентного подхода при обучении языку специальности / Ю.С. Васильева, И.Ю. Щемелева // Номо Лоquenс: актуальные вопросы лингвистики и методики преподавания иностранных языков. - Вып. 2. - 2010. - СПб.: НИУ ВШЭ (Санкт-Петербург), 2010. - С. 190-210.

3. Желткова О.В., Бартенева И.Ю. Проектная деятельность при обучении иностранным языкам // Научная перспектива, 2011. - №7. - С. 44-51.

4. Плешакова Т.В. Технология проектного обучения как форма организации познавательной деятельности студентов изучающих иностранный язык в неязыковых вузах // Педагогические науки 2010. - №6. - С. 180-185.

5. Краля Н.А. Метод проектов как средство активизации учебной деятельности учащихся: Учебно-методическое пособие / Под ред. Ю. П. Дубенского. - Омск: Изд-во ОмГУ, 2005. - 59 с.